

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
w Zespole Szkół Muzycznych w Wieliczce
WERSJA SKRÓCONA DLA MAŁOLETNICH**

Wersja zaktualizowana – 2026 r.

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników szkoły jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Standardy Ochrony Małoletnich mają zapewnić Wam bezpieczne warunki do nauki i rozwoju, w atmosferze życzliwości, szacunku, akceptacji i bezpieczeństwa.

Ta wersja Standardów jest napisana prostym językiem, aby każdy uczeń mógł wiedzieć, jakie ma prawa, jak powinny wyglądać bezpieczne relacje oraz do kogo może zwrócić się o pomoc.

Rozdział I. Najważniejsze pojęcia

1. Małoletnim/dzieckiem jest każda osoba, która nie ukończyła 18 lat.
2. Krzywdzenie małoletniego to działanie lub zaniechanie osoby dorosłej albo innego dziecka, które może negatywnie wpływać na jego bezpieczeństwo, zdrowie, rozwój fizyczny lub psychiczny.
3. W szkole niedopuszczalna jest przemoc w jakiegokolwiek formie.

Rozdział II. Jak rozpoznać krzywdzenie?

Możesz doświadczyć krzywdzenia ze strony osoby dorosłej albo innego ucznia. Krzywdzenie może mieć różne formy:

1. Przemoc fizyczna – np. bicie, kopanie, popychanie, szarpanie, szczypanie, duszenie lub używanie przedmiotów w celu zranienia.
2. Przemoc psychiczna – np. wyzywanie, poniżanie, ośmieszanie, upokarzanie, zastraszanie, odrzucanie, izolowanie, grożenie lub celowe wywoływanie poczucia winy.
3. Wykorzystanie seksualne – naruszanie Twojej intymności, zmuszanie do zachowań seksualnych, oglądania nagości albo tworzenia lub przesyłania intymnych zdjęć czy filmów.
4. Zaniedbywanie – niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka, brak właściwej opieki lub brak odpowiedniej reakcji na jego potrzeby.
5. Cyberprzemoc – krzywdzenie przy użyciu telefonu, internetu lub innych mediów elektronicznych, np. wyśmiewanie, grożenie, publikowanie lub przesyłanie ośmieszających albo intymnych materiałów bez zgody.

Pamiętaj: jeśli coś Cię niepokoi, nie musisz sam/sama oceniać, czy sytuacja jest „wystarczająco poważna”. Możesz o niej powiedzieć zaufanej osobie dorosłej.

Rozdział III. Co zrobić, gdy Tobie lub komuś innemu dzieje się krzywda?

Jeżeli doświadczasz krzywdzenia albo jesteś świadkiem krzywdzenia innego ucznia:

1. powiedz o tym nauczycielowi, wicedyrektorowi, dyrektorowi albo innemu pracownikowi szkoły, któremu ufasz;
2. jeżeli nie możesz powiedzieć tego osobiście, skorzystaj z dostępnego w szkole sposobu zgłoszenia;
3. jeżeli sytuacja dotyczy osoby, której boisz się powiedzieć, wybierz inną zaufaną osobę dorosłą;
4. w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia natychmiast poproś o pomoc dorosłego i w razie potrzeby należy wezwać służby ratunkowe.

Po zgłoszeniu szkoła podejmie działania odpowiednie do sytuacji, zgodnie z obowiązującymi procedurami. Twoje bezpieczeństwo i dobro są najważniejsze.

Jeżeli sprawa dotyczy przemocy domowej, szkoła może podjąć działania przewidziane prawem, w tym – gdy spełnione są warunki – wszcząć procedurę „Niebieskie Karty”.

Rozdział IV. Twoje prawa w kontaktach z pracownikami szkoły

Pracownik szkoły powinien:

- traktować Cię z szacunkiem i uwzględniać Twoją godność oraz potrzeby;
- podejmować działania adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe;
- komunikować się z Tobą w sposób spokojny, kulturalny i zrozumiały;
- szanować Twoją prywatność i granice osobiste;
- reagować na informacje o krzywdzeniu lub zagrożeniu Twojego bezpieczeństwa.

Niedopuszczalne jest m.in. bicie, popychanie, poniżanie, wyśmiewanie, obrażanie, zastraszanie, grożenie, stosowanie wulgarnych lub seksualizujących komentarzy, wykorzystywanie przewagi lub władzy oraz inne zachowania naruszające Twoją godność.

Jeżeli czujesz się niekomfortowo z powodu zachowania lub słów osoby dorosłej pracującej w szkole, możesz o tym powiedzieć nauczycielowi, wicedyrektorowi, dyrektorowi lub innemu zaufanemu pracownikowi. Masz prawo oczekiwać odpowiedniej reakcji i pomocy.

Rozdział V. Bezpieczne relacje między uczniami

W szkole każdy ma prawo czuć się bezpiecznie. Dlatego:

- traktuj innych z szacunkiem;
- słuchaj innych i pozwalaj im wyrażać swoje zdanie, o ile nie narusza ono praw innych osób;
- nie bij, nie popychaj, nie szarp i nie naruszaj fizycznych granic innych osób;
- szanuj przestrzeń intymną kolegów i koleżanek;
- nie wyzywaj, nie ośmieszaj, nie poniżaj, nie zastraszaj i nie izoluj innych;
- nie używaj wobec innych wulgarnych lub obraźliwych określeń;
- pamiętaj, że żart jest żartem tylko wtedy, gdy bawi obie strony; jeśli komuś nie jest do śmiechu – przerwij;
- szanuj odmienny wygląd, przekonania, poglądy i zainteresowania innych osób;
- szanuj prywatność i rzeczy osobiste innych osób;
- nie nagrywaj, nie fotografuj i nie rozpowszechniaj wizerunku innych uczniów bez ich zgody oraz z poszanowaniem zasad obowiązujących w szkole;
- nie namawiaj innych do krzywdzenia;

- nie przynosić do szkoły niedozwolonych substancji i nie zachęcać innych do ich używania.

Jeżeli konfliktu nie można rozwiązać spokojnie, zwróć się o pomoc do nauczyciela lub dyrektora. Nie pozostawaj obojętny/obojętna, gdy komuś dzieje się krzywda.

Rozdział VI. Bezpieczeństwo w internecie i mediach elektronicznych

- Szkoła zapewnia dostęp do internetu w ramach zajęć i podejmuje działania chroniące uczniów przed niebezpiecznymi treściami.
- Podczas korzystania z internetu na zajęciach nauczyciel czuwa nad bezpieczeństwem uczniów.
- Nie udostępniaj nikomu swoich haseł, kodów ani innych danych umożliwiających dostęp do Twoich kont.
- Nie publikuj cudzych zdjęć, filmów ani informacji bez odpowiedniej zgody.
- Nie odpowiadaj na groźby i nie wdawaj się w eskalujące konflikty w sieci. Zachowaj dowody, np. zrzuty ekranu, i powiedz zaufanej osobie dorosłej.
- Jeżeli ktoś przesyła Ci treści seksualne, grozi Ci, szantażuje Cię lub rozpowszechnia Twoje zdjęcia bez zgody – powiedz o tym dorosłemu. To nie jest Twoja wina.

Rozdział VII. Ochrona Twojego wizerunku i danych osobowych

Szkoła szanuje Twoje prawo do prywatności, ochrony danych osobowych i wizerunku. Materiały zawierające Twój wizerunek mogą być publikowane tylko na zasadach zgodnych z prawem i obowiązującymi w szkole zasadami. Jeżeli masz pytania lub wątpliwości dotyczące wykorzystania Twojego wizerunku lub danych, możesz zwrócić się do nauczyciela, dyrektora albo innej osoby odpowiedzialnej w szkole.

Rozdział VIII. Gdzie szukać pomocy?

W pierwszej kolejności możesz zwrócić się do:

- dyrektora szkoły;
- wicedyrektora szkoły;
- nauczyciela;
- pedagoga lub psychologa szkolnego – jeżeli taka osoba jest dostępna w szkole;
- innego dorosłego pracownika szkoły, któremu ufasz.

Możesz powiedzieć wprost: „Potrzebuję pomocy”, „Boję się”, „Ktoś mnie krzywdzi” albo „Wiem, że komuś dzieje się krzywda”. Nie musisz znać właściwych słów ani samodzielnie rozwiązywać problemu.

W sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia – 112.

Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży – 116 111.

Całodobowa bezpłatna infolinia dla dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli – 800 080 222.

Rozdział IX. Monitoring i aktualizacja Standardów

Szkoła sprawdza, jak działają Standardy i czy zapewniają uczniom bezpieczeństwo. Standardy są monitorowane na bieżąco, a ich okresowa ocena jest przeprowadzana co najmniej raz na dwa lata. Jeżeli okaże się, że potrzebne są zmiany, dyrektor wprowadza odpowiednią aktualizację i informuje o niej pracowników, uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów.

Rozdział X. Dostęp do Standardów

Pełna wersja Standardów jest dostępna dla pracowników szkoły, uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów. Nauczyciele zapoznają uczniów z zasadami w sposób dostosowany do ich wieku i możliwości.

Aktualna wersja Standardów jest udostępniana w sposób przyjęty w szkole, w szczególności na stronie internetowej szkoły oraz w miejscu dostępnym dla uczniów i rodziców/opiekunów.

PAMIĘTAJ!

**MASZ PRAWO DO SZACUNKU, BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY PRZED
KRZYWDZENIEM.**

**JEŚLI TOBIE LUB KOMUŚ INNEMU DZIEJE SIĘ KRZYWDA – POWIEDZ O TYM
ZAUFANEJ OSOBIE DOROSŁEJ.**

Podstawa aktualizacji

Niniejsza wersja skrócona jest wersją informacyjną przeznaczoną dla małoletnich i została opracowana na podstawie pełnej wersji Standardów Ochrony Małoletnich obowiązującej w Zespole Szkół Muzycznych w Wieliczce, z uwzględnieniem aktualnych zasad prawnych dotyczących ochrony małoletnich. Pełna wersja Standardów zawiera szczegółowe procedury interwencji i dokumentowania.